

BURHANETTİN DURAN**Batı, Rusya ve İran'dan fazlasını verebilir mi?**

Türkiye'nin son dönemde Rusya ve İran ile konu bazlı işbirliklerini hızlandırması Washington'da rahatsızlık yaratıyor. S-400'lerin alımı, üzerinde en çok durulan konuydu. Geçtiğimiz günlerde Türk akımı da ABD menfaatlerine aykırı bulunan Rus-Türk işbirliği konusu olarak açıklandı. ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı McCarrick, Türk akımına karşı olduklarını açıklayarak Avrupalı şirketlere yaptırım kartının ucunu gösterdi. Dışişleri Bakanı Tillerson ise ilginç bir ittifak hatırlatması yaptı: **"Bir NATO müttefikimiz olarak Türkiye'den, ittifakın ortak savunmasını öncelemesini istiyoruz. İran ve Rusya, Batı toplumlarının sağlayabileceği ekonomik ve siyasi faydaları Türk toplumuna sunamaz."**

Bu cümleler aslında Türkiye'nin tercihlerini değerlendirmekten öte anlam taşıyor. [Obama](#) yönetiminin petrol fiyatları ve yaptırımlar üzerinden Rusya'yı sınırlandırma yaklaşımının iflas ettiğini gösteriyor. Rusya'nın Transatlantik ittifak içindeki uyuşmazlıkları kullanmasından ve ABD dahil Batılı ülkelerin seçimlerine müdahale edebilme kapasitesinden duyulan tedirginliğe işaret ediyor. Ayrıca, Obama döneminde önü açılan İran'ın Afganistan-Filistin hattındaki yayılmacılığını sınırlandırmak için bir blok kurmanın zorluğunu itiraf ediyor.

Bu endişelerin Türkiye üzerinden ifade edilmesinin sebebi Soçi zirvesinin gösterdiği üzere Ankara, [Moskova](#) ve Tahran ile güç dengelerini etkileyecek somut işbirlikleri yapması. Dikkat çeken yönü ise Batı başkentleri ile gerilim yaşayan Türkiye'ye [NATO](#) ittifakının **"ortak savunma ve siyasi-ekonomik faydalarının"** hatırlatılması. Tillerson'un **"uyarısının"** beş hususu göz ardı ettiği kanaatindeyim:

1- ABD ile Avrupa arasındaki güvenlik ve ticaret alanındaki ittifakların ve çok taraflı anlaşmaların geleceği uzlaşmazlık konusu. Belirsizlik dönemine giren dünyada blok siyasetinin yerini konu bazlı ikili işbirlikleri almaktadır. Bu belirsizlik sürecinin sorumlusu da ikili ilişkileri önceleyen Trump yönetimidir.

2- NATO ittifakının en güçlü ülkesi ABD, Türkiye'nin hayati güvenlik çıkarlarını tehdit eder hale gelerek sürekli Rusya ve İran'ın elini güçlendirmektedir. Söylemekten yorulduğumuz konular işte: YPG, [FETÖ](#) ve İran'a yaptırımları soruşturma adına Türkiye iç siyasetine müdahaleye dönüşen **"Atilla davası."** Ayrıca, [AB](#) başkentlerinin PKK'nın kamusal temsiline dair yasağı uygulaması iyi bir adımsa da hâlâ FETÖ iadeleri sorun alanıdır. Hatta dün AB terörle mücadele koordinatörü Kerchove, FETÖ'yü terör örgütü olarak görmediklerini yineledi.

3- Türkiye'nin Batılı ittifaklar içinde olma kararlılığı kesintiye uğramış değil. Rusya ve İran ile işbirliğini de NATO ittifakına alternatif konumda görmüyor. 2015'te Rus uçağının düşürülmesinde ve daha önemlisi 15 Temmuz 2016 darbe girişiminde NATO başkentlerinin tavrı Ankara'yı **"ittifakın anlamı"** hususunda

realiteyle yüzleştirdi. Böylece, müttefikleri tarafından terörle mücadele konusunda ve Suriye krizinde yalnız bırakılan bir bölgesel güç olarak kendi başının çaresine bakıyor.

4- Tillerson, Türkiye'ye Batılı ittifaklardan elde ettiği mevcut faydaları kaybedebileceğini ima etmekte, yeni işbirliği ve ortak fayda alanları önermemekte. Washington - Ankara hattında gittikçe yapısal hale gelen sorunların çözümüne dair bir perspektif sunmamakta.

5- Ankara, Moskova ve Tahran ile alver müzakeresi yapabilirken Washington ve Brüksel ile hatlar tıkanık. ABD ya da AB'nin "**ittifak adına**" kendi milli çıkarlarını Türkiye'nin güvenliğinin ve bekasının aleyhine olacak şekilde dayatması gerilimleri kalıcı hale getiriyor.

Sorumuzun cevabına geri dönersek, elbette Batı, isterse, Türkiye'ye Rusya ve İnan'dan daha fazla fayda sunabilir. Ankara da zaten ısrarla bunu talep ediyor; bu yüzden top Batı'nın sahasında... Ancak Batı, "**elindekileri de kaybedersin**" edasıyla Türkiye'yi tedip edemez. Müttefik olmanın anlamına uygun yeni bir birlikte çalışma perspektifine geçmesi gerekir.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberinin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberinin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Trump'ın telefonu yeni bir adım mı? (28.11.2017)**
- > **Uluslararası bir tehdit olarak FETÖ (25.11.2017)**
- > **Zirvedeki uzlaşma ve ABD'nin tepkisi? (24.11.2017)**

SABAH

SABAH